

Kako je ime Ladimirevci relativno neuobičajeno, domaći ljudi su mu pokušali pronaći porijeklo pučkom etimologijom. Tako se o nastanku imena sela isplela romantična legenda. Po toj priči, na mjestu današnjega sela stajao je križ na kojemu su bile upisane riječi: LAD I MIR EVCI (Evici). Ispod križa bio je grob nesretne djevojke Evice, koja je zbog nesretne ljubavi prema barunovom sinu umrla od tuge i boli. Naime, otac mladoga plemića spriječio je nedozvoljenu vezu seoske djevojke i plemenitaša tako da je vlastitoga sina poslao u «bijeli svijet». Kada se nakon više godina mladić vratio u rodni kraj, njegova Evica već je ležala u grobu. Njoj u spomen neutješni mladić podigao je iznad počivališta svoje drage veliki križ sa poznatim natpisom. Vremenom su ljudi oko toga mjesta podigli naselje i tako je selo dobilo ime.

Stvarno porijeklo imena sela još je intrigantnije od ove legende, jer dotiče sam početak naseljavanja naših predaka u ove krajeve. Naime, u osnovi ovoga imena krije se ime poganskoga boga starih Hrvata i Slavena. Imena s osnovom lad-, lada-, lado-, kao i dolo- i dodo- skraćeni su oblik od imena Koledo, Koleda, koji je označavao božansku pojavu vezanu uz kolo, vječni krug života i kotač vremena. Koledo je bio bog promjena i razvoja, bog poretka svijeta i to ime je bilo drugo ime za Svaroga – višnjeg boga stvoritelja Slavena. Zbog svetosti Svarogovo se ime zamjenjivalo brojnim drugim imenima: Djed, Svantevid, Koledo, Horos, Ljelj,

Kupalo, Jaro i Lado, ovisno kojemu dijelu godine je bio pokrovitelj. Sam Svarog slavjen je kao pokrovitelj zemljoradnje u vidu Velesa ili Peruna, a povezivan je s kruhom ili snopom žita, pa je kruh bio svetinja u domovima naših starih.

Lado se povezuje s proljetnim svetkovinama suncostaja, koje su se nakon pokrštavanja proslavljale oko Vidova i Ivanja. U te dane dolazi najviše topline i svjetlosti na Zemlju, a ta noć («vidovsko» ili «ivanjsko navečerje») za mlade je sveta noć ljubavi i zaljubljenih, obrednih vatri, koje različito nazivaju: kres, krijes, kris, koleda, svitnjak, te kupanja i branja čarobnih i ljekovitih biljaka.. Svetkovina je to Svantevidovih bijelih konja, a njegov simbol su zvijezda Danica i polumjesec. Na Ivanje (24. lipnja) odigrava se svake godine božanska mitska svadba Perunove djece Mare i Jare (Jurja), koji donose zemlji plodnost i blagoslov. Prije Gregorijanske reforme kalendara (do 1582. godine) ovo slavlje su naši stari održavali za Vidovo (danas pada 15. lipnja). Odjek ovih odnosa zadržao se dugo među našim narodom, pa je u starini žena muža često zvala Lado što bi značilo dragi, mili, a naši stari su u Ladimirevcima do naših dana zadržali slavljenje «kirvaja» na Vidovo (15. lipnja) – iako je pravi crkveni god na Križevo (14. rujna). Danas te svetkovine nazivamo narodnim običajima, a njihovu dugovječnost možemo zahvaliti ratarskom karakteru kalendara naših predaka koji je pratio žitarice u njihovom rastu tijekom godine. Stoga se značaj slavljenja ovih blagdana gubi tek danas, kada većina ljudi više ne živi od zemlje i njezinih plodova.

I u osobnim imenima naših pređa zabilježena je ova osnova već u najstarijim zapisanim vrelima. Ime Lad javlja se u Zagrebu u XIV. stoljeću, kao i Ladeša, Ladimer de Ternava, Ladko. Također i Ladomerci (oko 1500. godine) za ime mjestu ili plemenu kod Zagreba. Nastavci u imenu na –mer ili –mir upućuju na veliku starinu jer su ostrogotskoga podrijetla i odgovaraju nastavku –slav u ostalim slavenskim imenima, a češće se javljaju kao imena plemenitih ljudi i vladara, osobito kod Hrvata. Obzirom da je u našem jeziku česta zamjena glasova vl- u –l, postoji mogućnost postanka ovoga tipa imena i po toj osnovi, na primjer: Vladika u Ladika, Vladimer u Ladimer ili Vladimirci u Ladimirci.

U svakom slučaju stalna naselja s nastavkom –ovci, -evci ili –inci javljaju se u sjevernoj Hrvatskoj odmah po doseljavanju (krajem VI. ili početkom VII. stoljeća), a obično su smještene uz rijeke i potoke. Ovi patronimski nazivi (imena po ocu) rano postaju toponimi (imena mjesta) i u množini se odnose isključivo na naseljena mjesta. Oni prvobitno označavaju ljude koji pripadaju rodonačelniku, osnivaču ili patronu naselja. Taj tip toponima u vrelima se javlja od 13. stoljeća i poznat je kao podunavski tip toponima. Starohrvatska plemena u sjevernoj Hrvatskoj nose upravo takva imena patronimske strukture koja označavaju zajednice ljudi povezanih rodbinskim vezama, jezikom i određenim naseljenim područjem. Nastankom feudalizma ove plemenske (krvne) veze počinju se vezivati uz jedinstveni teritorij naseobine.

Tako je i ime Ladimirevaca vrlo rano posvjedočeno u vrelima, odnosno 30. travnja 1392. godine bosanski kaptol piše da je po naredbi kralja Žigmunda uveo u posjed grada Koške velikaša Stjepana Koroda, te uz ostala nabrojena naselja spominje selo Lademermalwa. U kasnije datiranim listinama (1406. godine) spominje se kao dio koškanskog vlastelinstva Ladmerfalua, za osmanlijske vlasti u defteru iz 1579. kao Vladimirovci, u popisu iz 1697. godine kao «pagus Ladimirovich», a već u popisu iz 1702. godine kao Ladimirefzy u gospoštiji Karaševo (Petrijevci). Ovaj posljednji naziv identičan je današnjemu nazivu sela, samo što je napisan tadašnjim pravopisom.

O imenu Ladimirevci

Autor Darko Grgić

U popisu stanovnika sela iz 1697. godine kao zanimljivost se pojavljuje prezime Ladimirecz, koje u idućem popisu nestaje, dok se u okolici Čepina kao posjed Gorjanskih 1477./78. spominju Ladomyrialwa (Ladimirović) i Ladarialwa (Ladarevci). Ove zanimljive toponimske poveznice u našem širem zavičaju mogu ukazivati i na nekadašnju teritorijalnu (plemensku) povezanost i srodnost, dok analiza pučke legende o nastanku imena mjesta otkriva na razini osnovnog motiva (ljubav mladića i djevojke, Lado) daleka prisjećanja na stara vjerovanja naših predaka.